

Príloha č. 2

Projekty riešené na pracovisku

Domáce projekty

1. Vedecké projekty, ktoré boli v roku 2006 financované VEGA

HÚ SAV ako nositeľ projektu:

1.

Spoločenské postavenie ženy v procese sociálnych zmien 19. a 20. storočia (*Social status of a woman during the social changes of the 19th and 20th centuries*)

Vedúci projektu: Mgr. Gabriela Dudeková, PhD.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 2/4185/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006 134 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– DUDEKOVÁ, Gabriela – MANNOVÁ, Elena (eds.): Rodové vzťahy a postavenie žien v období modernizácie. Výsledky najnovších výskumov. Monotematické číslo časopisu ČAS – Človek a spoločnosť (Internetový časopis pre pôvodné teoretické a výskumné štúdie z oblasti spoločenských vied, <http://saske.sk/cas>), roč. 9, 2006, č. 4.

2.

Radikálny socializmus a komunizmus na Slovensku v rokoch 1918–1989: spoločnosť medzi demokraciou a totalitou

(*Radical socialism and communism in Slovakia in 1918–1989: society between democracy and totality*)

Vedúca projektu: PhDr. Xénia Šuchová, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 2/4183/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Finančné zabezpečenie v r. 2006: 110 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Šuchová, X. (ed.): Ľudáci a komunisti: Súperi? Spojenci? Protivníci? Prešov, Universum 2006, 198 s. ISBN 80-89046-38-X.

3.

Hlinkova slovenská ľudová strana 1905 – 1945 (*Hlinka's Slovak Peoples Party 1905 – 1945*)

Vedúca projektu: PhDr. Alena Bartlová, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: č. 2/4182/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na r. 2006: 42 000,- Sk rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– LETZ, R. – BARTLOVÁ, A. – MULÍK, P.: Hlinkova slovenská ľudová strana v rokoch 1905 – 1938. Martin: Matica slovenská – v tlači.

4.

Slovensko v rokoch 1945-1967. Základné smery politického, ekonomického, sociálneho a kultúrneho vývoja.

(Slovakia in 1945-1967. Basic routes of political, economic, social and cultural development)

Vedúci projektu: Doc. PhDr. Jan Pešek, DrSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 2/4188/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 25 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky v r. 2006:

– PEŠEK, J.: Centrum moci. Aparát Ústredného výboru Komunistickej strany Slovenska 1948 – 1989. AEPRESS, Bratislava 2006, 269 s. ISBN 80-88880-71-8

– BARNOVSKÝ, M. – KODAJOVÁ, D. (eds.): Koniec druhej svetovej vojny a problémy cirkevnej politiky v nasledujúcom období. Bratislava: AEPRESS, 2006, 158 s. ISBN: 80-88880-72-6.

5.

Európske a svetové veľmoci, Československo a Slovensko v 20. storočí. Ich vzájomné ideologické, politické a hospodárske vzťahy

(European and world powers, Czechoslovakia and Slovakia in the 20th century. Their mutual ideological, political and economic relations)

Vedúci projektu: Prof. PhDr. Pavol Petruf, DrSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 2/4187/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 147 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky v r. 2006:

– Maďarská revolúcia roku 1956 a Slovensko. Eds. IVANIČKOVÁ, E. – SIMON, A.

Šamorín – Bratislava, Fórum inštitút pre výskum menšín a HÚ SAV, 2006. 120 s. ISBN 978-80-89249-08-4

– ČIERNA – LANTAYOVÁ, D. – ŠTEFANOVIČ, M – ŠUTAJ, Š. – ŠTEFANSKÝ, M. – ZAVACKÁ, K.: Slovensko a dekréty prezidenta ČSR Edvarda Beneša v kontexte nariadení Slovenskej národnej rady. Vnútropolitické a zahraničnopolitické súvislosti. Bratislava, Veda 2006. ISBN 80-224-0930-8

– PETRUF, P.: K niektorým otázkam politických vzťahov medzi československou exilovou vládou v Londýne a Slobodným Francúzskom v rokoch 1940-1944. In: Historické štúdie, 44, Bratislava, VEDA 2006, s. 57–69.

6.

Slovensko v rokoch 1968-1989. Od krízy komunistického režimu v roku 1968 po pád systému

(Slovakia in 1968 – 1989. From the crisis of the communist regime in 1968 to its decay)

Vedúci projektu: PhDr. Miroslav Londák, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 — 12 2006

Reg. č.: 2/4186/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 35 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– LONDÁK, M.: Pohľady slovenských ekonómov na hospodárske postavenie Slovenska na prelome rokov 1967/68. In: *Historický časopis* 54 (2006), č. 1, s. 89–104.

– LONDÁK, M.: K niektorým problémom ekonomického vývoja na Slovensku na prahu roka 1968. In: *Historické štúdie* 44, Bratislava 2006, s. 183–197.

– LONDÁKOVÁ, E.: Pokus o modernizáciu slovenskej školy v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. In: *Historické štúdie* 44, Bratislava 2006, s. 141–161.

– SIKORA, S.: K politickej diferenciacii v KSS v rokoch 1963 – 1968. In.: *Historické štúdie*, 44, Bratislava 2006, s. 163–182.

7.

Svetové dejiny prírodných vied, medicíny a techniky

(World history of natural science, medicine and technology)

Vedúci projektu: PhDr. Ľudovít Hallon, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 — 12 2006

Reg. č.: 2/4184/24

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 86 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Workshop Veda a technika v stredoveku, 30. 8. 2006 Bratislava.

– Vedecký seminár Veda a technika v dejinách (4), 12. 12. 2005 Bratislava.

8.

Slovenská spoločnosť 1918 – 1939: medzinárodné a vnútropolitické aspekty

(Slovak Society 1918 – 1939: Aspects of international and national policy)

Vedúca projektu: PhDr. Bohumila Ferencuhová, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č.: 2/6205/6

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 255 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– FERENČUHOVÁ, B. a kol. Spoločnosť národov a menšinový problém v strednej Európe. *Historické štúdie*. 45. Monografia v tlači. 250 rkps.

– FERENČUHOVÁ, B.: Štúdiá a literárne začiatky. In: MICHÁLEK, Slavomír a kol.: Juraj Slávik Neresnický. Od politiky cez diplomáciu po exil. Bratislava 2006, s. 48 – 65.

– KRAJČOVIČOVÁ, N.: Ministrom poľnohospodárstva, marec – október 1926. Ministrom vnútra (druhá Udržalova vláda) 1929 – 1932. In: MICHÁLEK, S. a kol.: Juraj Slávik Neresnický. Od politiky cez diplomáciu po exil. Bratislava 2006, s. 147–155, 156–175.

9.

Vývoj a premeny slovenskej spoločnosti v rokoch druhej svetovej vojny
(Development and changes of the Slovak society during World War II)

Vedúca projektu: PhDr. Katarína Hradská, PhD

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č.: 2/6204/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 113 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– HRADSKÁ, K.: Život v Bratislave 1939 – 1945. Bratislava, Vydavateľstvo PT Albert Marenčin 2006, 180 s. ISBN 80-89218-30-X

– HRADSKÁ, K.: Židovské spoločenstvo. In: Liptovský Mikuláš. Bratislava, Vyd. CREDO 2006, s. 143 – 150.

10.

Slovaciká v zahraničí. Bibliografia slovenskej historiografie.

(Bibliography of Slovak historiography - foreign Literature to Slovakia - Slovacka)

Vedúci projektu: Mgr. Alžbeta Sedliaková

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/6200/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 61 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– SEDLIAKOVÁ, A.: Slovenská historiografia 2000-2004. Výberová bibliografia.

Bratislava, Academic Electronic Press pre Historický ústav SAV, (2005). 418 s.

11.

Novoveký stereotyp. Progres genézy, percepcie a akceptácie v novovekej spoločnosti.

(The Modern Age Stereotype. The Process of Genesis, Perception and Acceptance of the Early Modern Age Society)

Vedúci projektu: PhDr. Viliam ČIČAJ, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/6202/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 101 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov. VII. Turci v Uhorsku. Ed. V. Čičaj. Bratislava, Literárne informačné centrum, RAK, 2005. 365 s. ISBN 80-89222-00-5.

– ČIČAJ, V.: Šľachta – staronový problém slovenskej historiografie. In: Česko-slovenská ročenka 2005, Brno 2005, s. 11-18.

12.

Profil osobnosti v politickom a kultúrno-historickom kontexte na území dnešného Slovenska v období novoveku

(The New Ages personalities in their political and cultural-historical context on the territory of contemporary Slovakia)

Vedúci projektu: PhDr. Eva FRIMMOVÁ, CSC.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/6216/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 55 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– KAMENICKÝ, Miroslav: Banícke školstvo na Slovensku do založenia Baníckej akadémie v Banskej Štiavnici. Bratislava: Slovak Academic Press, 2006, 119 s. ISBN: 80-89104-83-5

– FRIMMOVÁ, Eva. Pomníky zobrazené v Bartoliniho diele „Hodoeporicon“ z roku 1515. In: Opera Romanica 9. K výzkumu zámeckých, mešťanských a cirkevních knihoven. „Vita morsque et librorum historia“. Ed. Jitka Radimská. České Budejovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2006, s. 31–44. ISBN 80-7040-846-4.

– FUNDÁRKOVÁ, Anna. Spor palatína Pavla Pálfiho s ostrihomským arcibiskupom Jurajom Lipaim In: Historický časopis 2006/1, 45 – 62.

13.

Šľachta a mestá – konflikty, spolužitie, spolupráca v stredoveku a v ranom novoveku *(Nobles and Towns – conflicts, coexistence, cooperation in the Middle Ages and Early Modern Period)*

Vedúci projektu: PhDr. Tünde LENGYELOVÁ, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/6203/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 75 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– LENGYELOVÁ, T.: „Správajte sa tak, ako sa patrí vo vznešenom rode“.

Urodzenosť, pôvod a spoločenské postavenie v ponímaní ranonovovekej uhorskej šľachty. In: Česko-slovenská historická ročenka 2005, Brno 2005, s. 19-30.

– KUŠNIRÁKOVÁ, I. Charitatívne aktivity Bratislavskej kapituly v 18. storočí. In: Bratislava, roč. 18, 2006, s. 63-72.

– SZEGHYOVÁ, B.: Niektoré problémy interpretácie prameňov stredoveku a raného novoveku. In: SEDOVÁ, T. (ed.): Sociálne vedy a humanistika očami mladých. Bratislava : Veda, 2006. ISBN 8022409073, s. 43-47.

14.

Slovensko ako súčasť stredovekého Uhorského kráľovstva *(Slovakia as a Part of Middleages Hungarian Kingdom)*

Vedúci projektu: Doc. PhDr. Ján Lukačka, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/6201/6

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 125 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku:

– prvý rok riešenia: štúdium prameňov a dostupnej literatúry.

15.

Formovanie moderného slovenského národa: identita, konfesionalita, mýtus *(The birth of the modern Slovak nation: identity, confessionality, myth)*

Vedúci projektu: PhDr. Tatiana Ivantyšinová, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : 2/ 6218/26

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 22 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– zborník z konferencie s medzinárodnou účasťou *Národ – cirkev – štát* (ed.) T.

Ivantyšinová, K. Sládek, 300 rkps., v tlači.

HÚ SAV ako spoluriešiteľ projektu:

1.

Konfesionalizmus a jeho úloha v slovenských dejinách

(Confessionalism and its Role in Slovak History)

Vedúci projektu: prof. PhDr. Július Bartl, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 1/1205/04

Hlavný riešiteľ: Pedagogická fakulta UK, Bratislava

Spoluriešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na r. 2006: 6 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– BARTLOVÁ, A.: HSLŠ v roku 1935, bohatom na dôležité politické udalosti. In: *Historický časopis*, roč. 54, 2006, č. 4, s. 631–652.

2.

Nacionalizmus v slovenskej a maďarskej archeológii, etnológii a historiografii

(Nationalism in Slovak and Hungarian Archeology, Ethnology and Historiography)

Vedúci projektu: Prof. PhDr. Eduard Krekovič, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 1/1218/24

Hlavný riešiteľ: FF UK Bratislava

Spoluriešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 13 000,- Sk v rámci SAV

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– VÖRÖS, László: Premeny obrazu Slovákov v maďarskej hornouhorskej regionálnej tlači v období rokov 1914-1918. In *Historický časopis*, roč. 54, 2006, č. 3, s. 419-450.

3.

Naratívna každodennosť v kontexte historických zlomov v Česko(a)Slovensku po roku 1948, 1968, 1989, 1993 z pohľadu dynamiky vývoja hodnôt

(Everyday narrations in the context of historical changes in Czech Republic and Slovakia after 1948, 1968, 1989, 1993 from the perspective of the dynamical development of values)

Vedúci projektu: PhDr. Zuzana Profantová, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: 2/6059/26

Hlavný riešiteľ: Ústav etnológie SAV

Spoluriešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: v rámci SAV žiadne

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– VESELSKÁ, N.: Politické perzekúcie – nástroj sociálnej kontroly v komunistickom totalitnom režime na Slovensku po roku 1948. Doktorandská dizertačná práca, 300 s., odovzdaná na internú oponentúru.

2. Vedecké projekty APVV

1.

Slovensko v 20. storočí

(Slovakia in the 20th Century)

Vedúci projektu: PhDr. Dušan KOVÁČ, DrSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : APVV-51-017105

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 1819 tis. Sk

Najvýznamnejšie výsledky roku:

– FERENČUHOVÁ, B. a kol.: Slovensko a svet v 20. storočí. Kapitoly k 70. narodeninám Dr. V. Bystrického. Bratislava, Prodama 2006, 330 s. ISBN 80-969614-3-8

– BYSTRICKÝ, V.: Žilinská dohoda 6. október 1938. In: *Vojenská história* 2006, s. 145-163.

2.

Chronológia dejín Slovenska a Slovákov (Dejiny v dátumoch)

(Chronology of History of Slovakia and Slovaks: History in Data)

Vedúci projektu: PhDr. Valerián BYSTRICKÝ, DrSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Reg. č. : APVV-51-030905

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 1379 tis. Sk

Najvýznamnejšie výsledky roku:

– PEŠEK, J. a kol.: Kapitoly najnovších slovenských dejín. K 70. narodeninám PhDr.

Michala Barnovského, DrSc. Bratislava, Prodama 2006, 370 s. ISBN 80-969623-6-1

– HALLON, L. – MOROVICS, M. T. – FALISOVÁ, A.: Chronológia dejín vedy, techniky a zdravotníctva na Slovensku. Rukopis 430 rkps., zadaný do tlače vo vydavateľstve AEP.

3. Účasť na nových výzvach APVV r. 2006

1.

Populárne dejiny – prezentácia historických osobností a udalostí v publikáciách, časopisoch a na internete

(Popular History – presentation of historical personalities and events in books, journals and on websites)

Výzva APVV pre program Podpora ľudského potenciálu a popularizácia vedy. Tematická priorita 5.1.

Evidenčné č. projektu: LPP-0242-06

Vedúci projektu: PhDr. Edita Ivaničková, CSc.

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Podané: 19. 06. 2006

Výsledok: zamietnuté

2.

**Komplexný podporný program doktorandského štúdia v odbore história
(Comprehensive Doctoral Support program in History)**

Výzva APVV pre program Podpora ľudského potenciálu a popularizácia vedy. Tematická priorita 1.2 Vzdelávanie zamestnancov výskumných a vývojových organizácií v oblasti manažmentu

Evidenčné č. projektu: LPP-0319-06

Vedúci projektu: PhDr. Eva Kowalská, DrSc.

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Podané: 19. 06. 2006

Výsledok: zamietnuté

5. Projekty centier excelentnosti SAV

1.

**Kolektívne identity v moderných spoločnostiach, región strednej Európy. Procesy konštruovania, reprodukcie a transformácie kolektívnych kategórií a identít
(Collective identities in modern societies; Central European Region; Processes of constructing, reproduction and transformation of the collective categories and identities)**

Vedúci centra: PhDr. Gabriela Kiliánová, CSc.

Zodpovedný za projekt v rámci HÚ SAV: PhDr. Eva Kowalská, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 10 2002 – 09 2006

Hlavný riešiteľ: Etnografický ústav SAV

Riešitelia: Historický ústav SAV, ÚSV SAV, FÚ SAV, JÚLŠ SAV, OÚ SAV, SÚ SAV

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: 135 000,- Sk

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít v moderných spoločnostiach. Región Strednej Európy. G. Kiliánová, E. Kowalská, E. Krekovičová (eds.), rukopis záverečného monografického výstupu projektu odovzdaný do vydav. VEDA.

– MANNOVÁ, E.: zostavenie tematického čísla a úvodnej state Fascinácia pamäťou (s. 4-7) časopisu OS – Fórum občianskej spoločnosti 10, 2006, č. 1-2 na tému „Pamäť viacjazyčného priestoru“, ISSN 1335-2296, 224 strán (redakcia: Andrea Puková)

2.

**Výskumné centrum najstarších dejín Podunajska (NADESPOD)
(Research Centre for Oldest History of Danube Region – NADESPOD)**

Vedúci centra: Prof. PhDr. Alexander Ruttkay, DrSc.

Hlavný riešiteľ: Archeologický ústav SAV

Reg. č.: Uznesenie P SAV č. 1155 (16. 12. 2004)

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2005 – 12 2008

Zodpovedný za projekt v rámci HÚ SAV: Mgr. Ján Steinhübel, CSc.

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: 20 000,- Sk

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– STEINHÜBEL, J.: Srbi, Česi a Moravia od Karola Veľkého po Svätopluka. In: Aevum medium, Bratislava 2006, s. 95-105.

3.

Kľúčové otázky moderných slovenských dejín

(Key-questions of the Modern Slovak history)

Vedúci projektu: PhDr. Valerián BYSTRICKÝ, DrSc.

Hlavný riešiteľ: HÚ SAV

Podané: 20. 09. 2006

Výsledok: schválené 20. 12. 2006

Termín začatia a ukončenia projektu : 01 2007 – 12 2010

7. Projekty podporované Európskym sociálnym fondom

History Updated: Podpora celoživotného vzdelávania humanitných vedcov v kontexte zvyšovania kvality výstupov výskumu a rozvoja vysokoškolského kurikula

(History Updated: Support for the whole life education of the scientists in humanities in context of better quality of the research outputs and extending of university curriculum)

ESF: JPD NUTS II., Cieľ 3, priorita 2, opatrenie 2.1

Uchádzač o projekt: PhDr. Eva Kowalská DrSc.

Pracovisko: Historický ústav SAV

Podané: 15. 11. 2006

Výsledok: zatiaľ nerozhodnuté

8. Iné projekty (ústavné, na objednávku rezortov a pod.)

A. Projekty KEGA

Súčasná historická vedomie dospelých mládeže na Slovensku

(Contemporary historical consciousness of adults in Slovakia)

Vedúci projektu: PhDr. Mária TONKOVÁ, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2006

Reg. č.: č. 3/106803

Hlavný riešiteľ: Katedra slovenských a svetových dejín, Pedagogická fakulta UK Bratislava

Spoluriešiteľ: HÚ SAV – D. Kodajová

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: v rámci SAV žiadne

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– KODAJOVÁ, D. Reflexia vojnových udalostí v rokoch 1914-1918 v cirkevnej tlači. In: *Vojenská história*. Roč. 10, č. 2 (2006), s. 31-42.

B. Iné projekty

1.

Kurzy pre FFUK: K dejinám propagandy v 20. storočí. Dve generácie spät': sociálne dejiny 1930 – 1990

(Courses for Faculty of Philosophy of CU: History of propaganda in the 20th century. The two generations behind: social history 1930 – 1990)

Poskytovateľ projektu: Vzdelávacia nadácia Jana Husa – správkyňa PhDr. O. Peštuková

Hlavný riešiteľ: Historický ústav SAV – M. Zavacká

reg. č. projektu: CI 2006/2

Začiatok a ukončenie projektu: 10 2006 – 09 2007

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: 10 800,- Sk

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– ZAVACKÁ, M.: pravidelné kurzy na témy projektu

2.

Sté výročie vzniku Slovenskej ligy v Amerike (1907-2007)

(100. jubilee of the Slovak League in America 1907–2007)

Vedúci projektu: PhDr. Ján BOBÁK, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2007

Hlavný riešiteľ: Krajské múzeum Matice slovenskej

Spoluriešiteľ: HÚ SAV – E. Jakešová

Pridelené finančné prostriedky na rok 2006: žiadne

Najvýznamnejšie výsledky r. 2006:

– JAKEŠOVÁ, E. Slovenskí vystaňovalci - civilní „zajatci“ v Kanade (1915-1916). In: *Vojenská história*, roč. 9, 2005, č. 4, s. 83-91. (Štúdia vyšla vo februári 2006).

C. Ústavné úlohy HÚ SAV

1.

Výskum a výber dokumentov po 2. svetovej vojne

(Research and selection of documents after World War II)

Vedúci úlohy: PhDr. Michal Barnovský, DrSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2007

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Riešiteľský kolektív pokračoval v tomto roku vo výskume a výbere dokumentov k dejinám Slovenska po 2. svetovej vojne. Hlavnú pozornosť sústredil na výskum prameňov v Slovenskom národnom archíve v Bratislave a v Národnom archíve v Prahe.

– BARNOVSKÝ, M.: Maďarská revolúcia 1956 a Slovensko. In: Maďarská revolúcia roku 1956 a Slovensko. Eds. IVANIČKOVÁ, E. – SIMON, A. Šamorín – Bratislava, Fórum inštitút pre výskum menšín a HÚ SAV, 2006. ISBN 978-80-89249-08-4

– ŽATKULIAK, Jozef.: Štátoprávny a ekonomický priestor pre regionálny vývoj Slovenska do roku 1989. In: Regionálna diferenciacia, regionálny rozvoj v SR v kontexte integračných procesov. Subtéma 1. Analýza kontextu regionálneho rozvoja v predtransformačnom období. Bratislava, Sociologický ústav SAV 2006, CD-Rom, s. 6–29.

2.

Sovietsky blok v strednej Európe a Slovensko

(Soviet block in Central Europe and Slovakia)

Vedúci úlohy: PhDr. Dagmar Čierna-Lantayová, DrSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– IVANIČKOVÁ, E.: Zur Tätigkeit der gemeinsamen Historikerkommission der Tschechoslowakei und der DDR 1955-1989. In: *Geschichtsschreibung zu den böhmischen Ländern im 20. Jahrhundert. Wissenschaftstraditionen – Institutionen – Diskurse*. Eds. Ch. Brenner – K. Franzen – P. Haslinger. München, Oldenbourg Verlag 2006, s. 445 – 454.

– ČIERNA – LANTAYOVÁ, D.: Slovenská spoločnosť a rok 1956. Referát na medzinárodnej vedeckej konferencii Maďarská revolúcia v roku 1956 a Slovensko. Bratislava, 4. 10. 2006.

– MICHÁLEK, S.: Americký pohľad na politické procesy v Československu. In.: Moc verzus občan. Bratislava 2006, s. 155 – 170.

3.

Slovensko – kolónia či protežant? Hospodárstvo Slovenska v medzivojnovom období *(Slovakia – colony or protégé? Slovak economy between two World Wars)*

Vedúci úlohy: ing. Miroslav Fabricius, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 5

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– výskum v domácich a zahraničných archívoch (osobitne v ČR)

4.

Slovenská spoločnosť v rokoch 1938 – 1945

(Slovak society in 1938-1945)

Vedúci úlohy: PhDr. Ivan Kamenec, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– KAMENEC, I.: Predstavy Hlinkovej slovenskej ľudovej strany o budúcom zahraničnopolitickom postavení Slovenska. In: Beneš, Zd.- KOVÁČ, D. – LEMBERG, H. (eds.): Hledání jistoty v bouřlivých časech. Češi, Slováci, Němci a mezinárodní systém v první polovině 20. století. Ústí nad Labem 2006, s. 257-270.

– PODOLEC, O.: Charakter a premeny politického režimu na Slovensku v rokoch 1938-1945. In: BUDIL, I. T. – ZÍKOVÁ, T.: Totalitarismus 2: Zkušenost Střední a Východní Evropy. Praha, Dryada 2006, s. 90-96.

5.

Vzdelanosť a vzdelávanie na Slovensku v rokoch 1918–1945

(Education in Slovakia in 1918–1945)

Vedúci úlohy: PhDr. Ľubica Kázmerová, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– prvom roku sa riešitelia zamerali na výskum primárnych archívnych prameňov v slovenských archívoch a v Národnom archíve Českej republiky v Prahe.

Úloha 31. 12.2006 končí a riešiteľský kolektív v nej bude pokračovať formou schváleného grantu VEGA (reg. č. 2/7182/27, 01 2007 – 12 2009)

6.

Politický a kultúrny vývoj Slovenska na prelome 19. a 20. stor.

(Political and cultural development of Slovakia on the break of 19th and 20th centuries)

Vedúci úlohy: PhDr. Milan Krajčovič, DrSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2007

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 3

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– KRAJČOVIČ, M. Anfänge und Entwicklung des politischen Katholizismus in der Slowakei und die Allianzbewegung der Rumänen, Slowaken und Serben seit den 90er-Jahren des 19. Jahrhunderts. In: *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica 7*. Alba Iulia 2006, 11-20.

7.

Medzinárodné súvislosti v 20. stor. vo vzťahu k Slovensku a Československu

(International relations in the 20th century in connection with Slovakia and Czechoslovakia)

Vedúci úlohy: PhDr. Slavomír Michálek, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 5

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– MICHÁLEK, S.: Československo a Marshallov plán. In.: BENEŠ, Z. – KOVÁČ, D. – LEMBERG, H. (eds.): Hledání jistoty v bouřlivých časech. Češi, Slováci, Němci a mezinárodní systém v první polovině 20. století. Ústí nad Labem : Albis international pro Česko-německou a Slovensko-německou komisi historiků, 2006 s. 98 – 105. ISBN 80-86971-05-8.

– IVANIČKOVÁ, Edita: „Vertreibung und Aussiedlung“ aus der Sicht der slowakischen Gesellschaft und der Historiographie nach 1989. In: Zwangsmigration und Vertreibung: Europa im 20. Jahrhundert. Ed. Anja Kruke. Bonn, Verlag J.H.W.Dietz, s. 187 – 199.

– SEGEŠ, D.: Edvard Beneš a sprawa polska w kontekście podpisania układu czechosłowacko-sowieckiego z 1943 r. In: *Dzieje Najnowsze*, Varšava, roč. 38, 2006, č. 3, s. 17-55.

8.

Priekopníci vedy a techniky na Slovensku IV

(Pioneers of science and technik in Slovakia IV)

Vedúci úlohy: RnDr. Miroslav Morovics, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2004 – 12 2006

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

MOROVICS, M.T. – CHRAPAN, J.: Fyzika na Slovensku do roku 1945. In: Atómy na Slovensku. Bratislava: Slovenská nukleárna spoločnosť 2006. ISBN 80-89090-17-6. s. 48 – 67.

– HUDEK, A.: Slowacja wobec Polski i Rosji - mity, uprzedzenia, sympatie. In: Ateny. Rzym. Bizancjum.Mity Zródziemnomorza w kulturze przelomu 19/20 wieku. (Ed. LAWSKI J., KOROTKICH K.), seria "Antyk Romantyków", 7.: Dziedzictwo bizantyjsko-ruskie. Białystok 2006.

9.

Chronológia dejín Slovenska od najstarších čias po rok 1914

(Chronology of the Slovak history from the earliest times to 1914)

Vedúci úlohy: PhDr. Milan Podrimavský, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2004 – 12 2007

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 7

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– PODRIMAVSKÝ, M.: koordinácia prípravy hesiel v rámci kolektívu autorov, príprava vlastných hesiel.

10.

Politický, ekonomický a kultúrny vývoj Slovenska na konci 60. a začiatku 70. rokov
(Political, economic and cultural development of Slovakia on the break of 50ties and 60ties)

Vedúci úlohy: PhDr. Stanislav Sikora, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 3

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– SIKORA, S.: Rozdielne vnímanie Pražskej jari v českej a slovenskej spoločnosti. In: PEŠEK, J. a kol.: Kapitoly najnovších slovenských dejín. K 70. narodeninám PhDr.

Michala Barnovského, DrSc. Bratislava, Prodama 2006. ISBN 80-969623-6-1

– LONDÁK, M.: Zmena ekonomického systému v Československu a na Slovensku po februári 1948. In: Tamže.

– LONDÁKOVÁ, E.: Dobré i zlé dni slovenskej vedy v časoch jej „lepších zajtrajškov“. In: Tamže.

11.

Komitátna sústava stredovekého Uhorska
(District system in Medieval Hungary)

Vedúci úlohy: PhDr. Jozef Steinhübel, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– základný výskum v domácich a zahraničných archívoch (osobitne v Maďarsku)

12

Ekonomické determinanty politických, sociálnych a kultúrnych premien v novoveku
(Economic Determinants of Political, Social and Cultural Changes in the Modern Period)

Vedúci úlohy: prof. PhDr. Mária Kohútová, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– KOHÚTOVÁ M.: Osudy liturgických kníh v 17. storočí. In: K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven „Vita morsque et librorum historia“. Opera romanica 9, Editio Universitatis Bohemiae Meridionelis, 2006, s.351-360.

– KAMENICKÝ, M.: Hutnícke miery a váhy na strednom Slovensku v 18. storočí. In: Ragačová, Júlia (zost.): Miery a váhy v dejinách ľudskej spoločnosti. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR – odbor archívov a registratúr, 2006, s. 61 – 67. ISBN: 80-969122-5-9.

– FRIMMOVÁ, E.: Počiatky kazateľskej tradície na Slovensku. In Slovenská kazateľská tvorba 19. storočia v dejinných súvislostiach a v spoločenskom kontexte obdobia. Ed.

Elena Krasnovská – Juraj Hladký. Trnava : Pedagogická fakulta TU – Spolok sv.

Vojtecha, s. 276-295.

13

Režim normalizácie na Slovensku v 70. a 80. rokoch

(The „normalization“ regime in Slovakia during 70ties and 80ties)

Vedúci úlohy: PhDr. Jozef Žatkuliak, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– LEIKERT, J.: Schválenie návrhu na vyslovenie súhlasu Národnej rady SR s ratifikáciou Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou a výmena ratifikáčnych listín. In: Slovensko a Svätá stolica. Zborník z konferencie v Trnave, v tlači.

– PEŠEK, J.: Aparát riadenia a kontroly Katolíckej cirkvi. In: Duchovný pastier. Revue pre teológiu a duchovný život. 3. marca 2006, s. 103-113.

– ŽATKULIAK, Jozef.: Politické tlaky na podobu česko-slovenskej federácie na začiatku „normalizácie“ (od augusta 1968 do decembra 1970). In: Historické štúdie, 44. Bratislava VEDA 2006, s.199–220.

14

Medzinárodné súvislosti vývoja Slovenskej republiky 1939-1945

Vedúci úlohy: PhDr. Edita Ivaničková, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– IVANIČKOVÁ, Edita: Postoj britskej vlády k obnoveniu Československa a vplyv Edvarda Beneša. In: Hledání jistoty v bouřlivých časech. Češi, Slováci, Němci a mezinárodní systém v první polovině 20. století. Eds. Z. Beneš – D. Kováč – H. Lemberg. Ústí n. Labem, albis international 2006, s. 231 – 256.

– SEGEŠ, D.: Kontakty Milana Hodžu s poľskou exilovou vládou v rokoch 1939-1944. In: Milan Hodža a integrácia strednej Európy, PEKNÍK, M. (ed.), Bratislava : Veda & ÚPV 2006, s. 110-120.

– SEGEŠ, D.: Pozadie uznania československej dočasnej vlády a slovenská otázka v zahraničnej politike poľskej exilovej vlády 1939-1940. In: *Historické štúdie*, 44, 2006, s. 35-56.

– Úloha 31. 12.2006 končí a riešiteľský kolektív v nej bude pokračovať formou schváleného grantu VEGA (reg. č. 2/7179/27, 01 2007 – 12 2009).

15.

Postavenie šľachty v neskorom stredoveku

(Position of nobility in Late Middle Ages)

Vedúci úlohy: PhDr. Daniela Dvořáková, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 4

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Dvořáková, D.: “Militia est vita hominis super terram.” K osobnosti Petra Čecha z Levíc. In: Kniha 2006. Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Martin 2006, s. 33 – 37.

– Bystrický, P.: Longobardské dejiny a mytológia. Rozbor a porovnanie prameňov. In: *Vojenská história* 10, 1/2006, s. 3-22

16.

Politická elita Slovenska v rokoch 1918–1948. Biografický lexikón

(Slovak political elite in 1918-1948. Biographical encyclopaedia)

Vedúci úlohy: PhDr. Milan Zemko, CSc.

Začiatok a ukončenie úlohy: 01 2006 – 12 2008

Počet riešiteľov z HÚ SAV: 9

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Príprava heslára.

Medzinárodné projekty

1. Projekty 6. rámcového programu EÚ

A.

Európsky doktorát: sociálne dejiny Európy a Stredomoria. Rekonštrukcia minulosti
(*European Doctorate: Social History of Europe and the Mediterranean. Building on the Past*)

Vedúci projektu: : PhDr. G. Kiliánová, CSc. (Ústav Etnológie SAV), PhDr. D. Kováč, DrSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 10 2005 – 09 2009

Reg.č.: MEST-CT-2004 – 007066 (v rámci 6. Rámcového programu EÚ)

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: 98 000,- Sk

Hlavný riešiteľ: ÚE SAV, HÚ SAV

Koordinátor projektu: Univerzita Ca'Foscari di Venezia, Taliansko, Prof. Stuart Woolf

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– vyhodnotenie projektov 6 uchádzačov, korešpondovanie so zahraničnými uchádzačmi a ich príprava na účasť v projekte, konzultácie so školiteľmi

– školitelia zahraničných doktorandov z HÚ SAV roku 2006: D. Kováč, J. Steinhübel, M. Barnovský, I. Kamenec

B.

6 FP Network of Excellence „CLIOHRES.net: Creating Innovative Links and Overview for a New History Research Agenda for the Citizens of a Growing Europe“

Pracovná skupina: **Hranice a identity** (*Frontiers and Identities*)

Koordinátor projektu: Univerzita v Pise, prof. Anne Catherine Isaacs

Koordinátor pracovnej skupiny: Doc. Luďa Klusáková, CSc., Karlova Univerzita v Prahe

Začiatok a ukončenie projektu: 06 2005 – 05 2010

Reg. č.: CIT3-CT-2005-006164

Spoluriešiteľ: HÚ SAV

Hlavný riešiteľ projektu v HÚ SAV: PhDr. Eva Kowalská, DrSc.

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: 99 000,- Sk

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– KOWALSKÁ, E. – VÖRÖS, L.: Collective Identities and their Borders: a Slovak

Perspective. In: Luďa Klusáková, Steven G. Ellis (eds), *Frontiers and Identities. Exploring the Research Area*. Pisa: Plus 2006, s.137–146.

VÖRÖS, L.: Methodological and Theoretical Aspects of „Social Identities“ Research in Historiography. In: Luďa Klusáková, Steven G. Ellis (eds), *Frontiers and Identities. Exploring the Research Area*. Pisa: Plus 2006, s. 27–45.

3. **Multilaterálne projekty v rámci vedeckých programov COST, INTAS, EUREKA, ESPIRIT, PHARE, NATO, UNESCO, CERN, IAEA, ESF a iné.**

A.

Representations of the Past: The Writing of National Histories in Europe

Projekt ESF-NHIST Scientific Programme

Vedúci projektu: Professor Stefan Berger, University of Manchester, School of Languages, Literatures and Cultures, Manchester, United Kingdom

Team 4: Overlapping National Histories.

Vedúci tímu: Frank Hadler (GWZO Leipzig), Tibor Frank (ELTE Budapešť)
Začiatok a ukončenie projektu: 05 2003 - 04 2008
Spoluriešiteľ: HÚ SAV (D. Kováč, E. Mannová)
Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne
Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:
– Kováč, Dušan: člen vedenia Steering committee
– VÖRÖS, L.: Hungary and Slovakia: Challenged by Thousand Years of Territorial Overlap. The Dissolution of The Hungarian Kingdom (1918-1920) in the Hungarian and Slovak Historiographies. Referát na konferencii „Overlapping National Histories in Europe”, Lipsko 28.-30. 9. 2006.

B.

Occupation in Europe: the Impact of National Socialist and Fascist Rule

Projekt European Science Foundation

Hlavný koordinátor: Robinson College, Cambridge (UK), prof. R. Overy

Trvanie projektu: 01 2000- 12 2004

Spoluriešiteľ za HÚ SAV: Prof. PhDr. R. Holec, DrSc., PhDr. Ľ. Hallon, CSc.

Projekt síce skončil v decembri 2004, ale jeho tím pokračuje v práci.

Výsledky roku 2006:

- príprava zborníka ako výstup už skončeného projektu
- príprava poslednej konferencie výskumného tímu, ktorá bude v marci 2007 v Moskve.

5. Iné projekty financované zo zahraničných zdrojov

A.

Hospodárske vzťahy medzi Rakúskom a susednými stredoeurópskymi a juhovýchodnými európskymi krajinami v rokoch 1945 - 1989

(Economic relations between Austria and neighbouring Central and South-East European countries 1945-1989)

Koordinátori projektu: Prof. Stiefel, Prof. Teichová, Viedenská univerzita

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 - 12 2007

Hlavní riešitelia: Institut für Wirtschafts- und Sozialgeschichte, Universität Wien; Österreichisches Staatsarchiv, Wien; Gesellschaft für Quellenkunde, Wien; Girton College, Cambridge University UK.

Spoluriešiteľ: HÚ SAV (M. Londák, Ľ. Halon)

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

- HALLON, Ľ. – LONDÁK, M: Facilities, Forms and Areas of Economic Activities of Firms in Neutral and Socialist Countries during the Cold War: Slovak Case. 14th International Economic History Congress. Session 101 „Cold War and Neutrality: East – West Economic Relations in Europe.“ 20. – 25. august 2006, Universita Helsinky.

B.

Firmengeschichte des Firmas Pittel und Brausewetter

Organizátori projektu: Firma Pittel und Brausewetter, Gusshausstrasse 16 Wien; Institut für Wirtschafts –und Sozialgeschichte Universität Wien, Ekonomická fakulta Vysoké školy

báňské – Technická univerzita Ostrava;
Spoluriešiteľ projektu: Historický ústav SAV – Ľ. Hallon
Začiatok a ukončenie projektu: 01 2003 – 12 2008
Projekt financuje Firma Pittel und Brausewetter a súkromné nadácie
Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne
Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:
– HALON, Ľ.: Aktivity firmy Pittel und Brausewetter na Slovensku. Rukopis štúdie zadaný do časopisu Fakulty architektúry Technickej univerzity v Bratislave, 21 rkps.

C.

Agrarismus in Ostmitteleuropa 1890-1950

Hlavný organizátor a financovateľ: Volkswagenstiftung
Kordinátori: H. Schulz a U. Müller z Europa-Universität Viadrina, Frankfurt/O.
Spoluriešiteľ: HÚ SAV – prof. PhDr. Roman HOLEC, CSc.
Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne
Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:
– príprava medzinárodného tímu, projekt sa začína 01 2007

D.

Súhrnné dejiny holocaustu – Slovensko

(The Comprehensive History of the Holocaust – Slovakia)

Kordinátor projektu: Yad Vashem, Jeruzalem, Izrael.
Trvanie projektu: 11 2006 – 12 2007
Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne
Spoluriešitelia z HÚ SAV:
PhDr. Katarína Hradská, CSc: The Fate of the Jews following the Slovak Uprising and the German Invasion of Slovakia, to the End of the War.
PhDr. Ivan Kamenec: Vláda a politika v Slovenskej republike a zaobchádzanie so židovskými občanmi; protižidovské zákonodárstvo
Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:
– štúdium materiálov ku kolektívnej monografii (autori: K. Hradská, I. Kamenec, E. Nižňanský a dvaja izraelskí historici), ktorá má vyjsť koncom roku 2007

E.

Šľachtická modrá, tlačiarenská čerň – šľachtické knižnice 1500 – 1800

(Aristocratic blue, print black – nobility libraries 1500 – 1800)

Spoločný projekt národných knižníc: Slovenska, Maďarska a Chorvátska v spolupráci s rakúskou Esterháziho nadáciou

Vedúci projektu: István Monok, Országos Széchényi Könyvtár, Budapešť

Kordinátor za Slovensko: Klára Komorová, SNK Martin

Spoluriešiteľ projektu: HÚ SAV – PhDr. Eva FRIMMOVÁ, CSc.

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2005 – 12 2007

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Medzinárodná putovná výstava Šľachtická modrá – tlačiarenská čerň. Šľachtické knižnice. Chorvátsko, Záhreb: 20. X. 2005 – 31. I. 2006; Slovensko, Bratislava: SNM, Bratislavský hrad 2. III. – 25. VI. 2006, Martin: Turčianska galéria 10. VI. – 10. IX. 2006; Maďarsko, Budapešť: OSzK 24. XI. 2006 – 31. III. 2007.

– FRIMMOVÁ, E.: príprava časti putovnej medzinárodnej výstavy: Pálfiiovská knižnica.

F.

Medzinárodná pracovná skupina pre výskum novovekých súkromných knižníc (*International working group for research on Modern Times private libraries*)

Vedúci pracovnej skupiny: PhDr. Viliam ČIČAJ, CSc., HÚ SAV Bratislava

Členovia skupiny: Čechy, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2004 – 12 2007

Financovanie projektu: zo súkromných domácich a zahraničných zdrojov a príspevkov rozličných nadácií

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– konzultácie a príprava vedeckej konferencie Orbis helveticorum, Smolenice 24.–26.4 2007

G.

Juraj Slávik Neresnický

Hlavný koordinátor projektu: HÚ SAV

Vedúci projektu: PhDr. S. MICHÁLEK, CSc.

Spolupracujúce organizácie: ÚSL SAV, HÚ AV ČR, Papanek Foundation (USA), Friends of Slovakia (USA)

Trvanie projektu: 01 2005 – 12 2006

Financovanie projektu: SAVOL, MK, súkromné zdroje (rodina J. Slávika)

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– monografia MICHÁLEK, S. a kol.: Juraj Slávik Neresnický: od politiky cez diplomáciu po exil. Bratislava 2006, 504 s. ISBN 80-969555-8-6

H.

„Briefe von Paul Palffy an Maximilian von Trauttmansdorff. Ein ungarischer Aristokrat am Wiener Hof“. Dokumentenedition

Koordinátor projektu: Collegium Hungaricum, Wien, Dr. Jozsef Kelenik

Spoluriešiteľ projektu: HÚ SAV – A. FUNDÁRKOVÁ

Začiatok a ukončenie projektu: 01 2006 – 12 2008

Pridelené finančné prostriedky pre HÚ SAV na rok 2006: žiadne

CH.

Medzinárodná mediavalistická bibliografia pre štúdium dejín stredoveku 450-1500 (*International Medieval Bibliography for the Study of the Middle Ages 450-1500*)

Hlavný koordinátor: School of History of the University of Leeds, UK

Spoluriešitelia: významné medzinárodné historické a bibliografické pracoviská.

Trvanie dohody: apríl 1991 - neobmedzená platnosť

Zodpovedný za dohodu: Bibliografický úsek KIU HÚ SAV

Dohoda sa koncentruje na prispievanie do bibliografie.(od r. 1991 2x ročne).

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– SEDLIAKOVÁ, A. – slovenská časť. In: MURRAY, A.V.: International Medieval Bibliography. Bibliography for the Study of the European Middle Ages (Leeds), Vol.38, Part 1, 2004 [vyd. 2005], 540 s. ISSN 0020-7950

— SEDLIAKOVÁ, A. — slovenská časť. In: MURRAY, A,V.: International Medieval Bibliography. Bibliography for the Study of the European Middle Ages (Leeds), Vol.38, Part 2, 2004 [vyd. 2005], 543 s. ISSN 0020-7950

I.

Medzinárodná bibliografia historickej vedy *(International Bibliography of Historical Science)*

Hlavný koordinátor: Comité international des sciences historique, Lausanne - Paris
Spoluriešitelia: významné medz. historické a bibliografické pracoviská. Zastrešuje UNESCO.

Trvanie dohody: neobmedzená platnosť

Zodpovedný za dohodu: Bibliografický úsek KIU HÚ SAV

Osobitná dohoda s HÚ SAV .

Dohoda sa týka prispievania do medzinárodnej bibliografie raz ročne.

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

— SEDLIAKOVÁ, A. — slovenská časť. In: MASTROGREGORY, M. International Bibliography of Historical Science, Vol. 70, 2001 [vyd. 2006]. [München : K. G. Saur] 401 s. ISSN 0074-2015

J.

Bibliografia k dejinám krajín stredovýchodnej Európy *(Bibliographie zur Landesgeschichte Ostmitteleuropas)*

Hlavný koordinátor: Herder Institut Marburg, SRN

Spoluriešitelia: relevantné pracoviská v SRN, ČR, Poľsku, SR (HÚ SAV)

Trvanie dohody: apríl 1997 - neobmedzená platnosť

Zodpovedný za dohodu: Bibliografický úsek KIU HÚ SAV

Výstupy projektu: <http://www.herder-institut.de/index.php?lang=de&level2-31>

6. Bilaterálne projekty

A. Bilaterálne projekty

1.

Komunistické Československo 1958-1963. Od utužení režimu k čiastočné liberalizaci.

(Communist Czechoslovakia 1958-1963. Since strengthening the regime till partial liberalization)

Vedúci projektu: PhDr. J. Pernes, CSc.

Trvanie projektu: 10 2004 - 12 2006

Hlavný riešiteľ: ÚSD AV ČR Praha

Spoluriešiteľ: HÚ SAV (koordinátor Jan PEŠEK)

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– BARNOVSKÝ, M., PEŠEK, J.: referáty na medzinárodnej vedeckej konferencii Významné osobnosti cirkví a náboženských spoločností v politickom živote 20. storočia, Olomouc 27. – 28. apríla 2006. . Konferenciu usporiadali Katedra politológie a európskych štúdií FF Univerzity Palackého v Olomouci a Centrum pre štúdium demokracie a kultúry v Brne.

2.

Edícia dokumentov Prameny k dejinám československé krízy v letech 1967-1970
(*Edition of Documents. Sources on Czechoslovak Crisis in 1967-1970*)

Vedúci projektu: PhDr. O. Tůma, CSc.,

Trvanie projektu: 1996 — neobmedzene

Hlavný riešiteľ: Ústav pro soudobé dejiny AV ČR v Prahe

Spoluriešiteľ: HÚ SAV (koordinátor Jozef Žatkuliak)

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– SIKORA, S.: zber a výber dokumentov pre osobitný zväzok edície venovaný Komunistickej strane Slovenska

3.

Príspevok k dejinám politických a kultúrnych transferov medzi Francúzskom, Nemeckom a strednou Európou (1840-1948). Príklad Slovenska.

Le cas slovaque: contribution a l'histoire des transferts politiques et culturels entre la France, l'Allemagne et l'Europe centrale

Vedúci projektu: PhDr. B. FERENČUHOVÁ, CSc., Prof. D. LASSAIGNE (+2005), od 2006 prof. Jean-Louis GEORGET

Spoločný projekt SAV/CNRS: HÚ SAV Bratislava a Centre de recherches interdisciplinaire sur l'Allemagne Paríž

Reg. č.: 18191

Trvanie projektu: 01 2005 – 12 2006

Najvýznamnejšie výsledky v roku 2006:

– medzinárodná vedecká konferencia Kultúrne a politické transfery medzi Francúzskom, Nemeckom a strednou Európou: Prípad Slovenska (1840 – 1948). Bratislava 27.–28. 10. 2006. Hlavný organizátor B. Ferenčuhová, HÚ SAV.

4.

Humanistická vzdelanosť a literárni historie v českých zemích a na Slovensku v raném novověku

(*Humanistic education and literary history in Czech lands and Slovakia during Early Modern Times*)

Spoločný projekt AV ČR Praha a SAV Bratislava

Vedúci projektu: Martin Svatoš, Kabinet pro klasická studia AV ČR Praha

Trvanie projektu: 01 2006 – 12 2008

Hlavný riešiteľ: Kabinet pro klasická studia AV ČR Praha

Spoluriešiteľ: HÚ SAV – PhDr. Eva FRIMMOVÁ, CSc.

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– FRIMMOVÁ, E.: referát Slovenskí profesori na pražskej univerzite v predbielohorskom období. Medzinárodná konferencia Praha – Město a intelektuálové. Praha 10. – 11. 10. 2006. Štúdiá odovzdaná do zborníka z konferencie (25 rkps.) – výstup projektu.

5.

Dejiny Bratislavy - Pozsony története

(*History of Bratislava – Pozsony*)

Slovensko-maďarský projekt spolku Agentura Pacis Posonium a Maďarskej akadémie vied

Vedúci projektu: Gábor Czoch, Budapešť

Trvanie projektu: 01 2006 – 12 2008

Spoluriešiteľ: HÚ SAV (G. Dudeková, R. Holec, E. Mannová)

Najvýznamnejšie výsledky roku 2006:

– Štúdium prameňov a literatúry, skoncipovanie výskumnej správy

B.

Bilaterálne komisie

V rámci bilaterálnych medzinárodných zmlúv sa pracovníci HÚ SAV podieľali roku 2006 na organizovaní a vedeckej príprave konferencií realizovaných v rámci zmiešaných komisií historikov:

- slovensko-českej komisie historikov
- slovensko-maďarskej komisie historikov
- slovensko-poľskej komisie historikov
- slovensko-rumunskej komisie historikov
- slovensko-nemeckej komisie historikov (súčasť Slovensko-nemeckej komisie a Česko-nemeckej komisie historikov)
- Fóra britských, českých a slovenských historikov.

C.

Medziústavné dohody s historickými pracoviskami v zahraničí

Historický ústav AV ČR, Praha

Medziústavná dohoda HÚ SAV

Trvanie dohody: 1997 – neobmedzená platnosť

Zodpovední za dohodu: riaditelia oboch ústavov

Dohoda nemá klauzulu o osobitnej výmennej kvóte mimo rámca MAD. Je zameraná na praktickú spoluprácu vo vedecko-výskumnej, vedecko-organizačnej, vedecko-informačnej a pod. oblasti. Osobitná pozornosť sa venuje činnosti Slovensko-českej komisie historikov, jej pravidelným zasadnutiam a vydávaniu *Česko-slovenskej ročenky*.

V rámci medziústavnej zmluvy existuje dohoda o spolupráci medzi bibliografickými úsekmi knižnice Historického ústavu AV ČR a Bibliografickým úsekom KIU HÚ SAV.

Rozšírená bola r. 2000. Cieľom je vydávať bibliografie z dejín Česko-Slovenska za jednotlivé roky. HÚ SAV sa nepodieľa na finančnej stránke. KIU HÚ SAV pravidelne prispieva bibliografickými údajmi zo Slovenska a súčasne sa zaväzuje rozposielať povinné výtlačky vydaných bibliografií v rámci vedeckých a knižničných inštitúcií Slovenska ako aj svojim zahraničným výmenným partnerom, za čo dostáva ďalšie bezplatné výtlačky bibliografií na výmenné účely. Na spolupráci sa podieľa najmä Mgr. A. SEDLIAKOVÁ.

B.

Historický ústav MAV, Budapešť

Medziústavná dohoda HÚ SAV

Trvanie dohody: od r. 1953, opätovne obnovená r. 1992 – neobmedzená platnosť
Zodpovední za dohodu: riaditelia oboch ústavov

Dohoda má klauzulu o osobitnej výmennej kvóte mimo rámca MAD venovanej pobytom zacieleným na archívny výskum. Je zameraná na praktickú spoluprácu vo vedecko-výskumnej, vedecko-organizačnej, vedecko-informačnej a pod. oblasti. Dlhodobým

významným prínosom dohody je rozšírenie možnosti archívneho bádania k slovenským dejinám, pretože značná časť dokumentov z obdobia do r. 1918 ostala v maďarských archívoch.

Súčasťou dohody je spolupráca KIU HÚ SAV s knižničným oddelením HÚ MAV. Zahŕňa výmenu všetkých publikácií a bibliografických informácií. Za spoluprácu je zodpovedná Mgr. A. SEDLIAKOVÁ.

C.

Historický ústav PAN, Varšava

Medziústavná dohoda HÚ SAV

Trvanie dohody: jún 2003 – neobmedzená platnosť

Zodpovední za dohodu: štatutárni zástupcovia riaditeľov oboch ústavov

Dohoda má klauzulu o osobitnej výmennej kvóte mimo rámca MAD, je však podmienená finančnými možnosťami oboch ústavov. Je zameraná na praktickú spoluprácu vo vedecko-výskumnej, vedecko-organizačnej, vedecko-informačnej a pod. oblasti. Jej dôležitou súčasťou je vzájomná bezplatná výmena odborných časopisov a ústavných publikácií.

D.

Ústav Hannah-Arendtovej pre výskum totalitarizmu pri Technickej univerzite v Drážďanoch

Medziústavná dohoda HÚ SAV

Trvanie dohody: máj 2006 – neobmedzená platnosť

Zodpovední za dohodu: riaditelia oboch ústavov

Dohoda nemá klauzulu o osobitnej výmennej kvóte. Je zameraná na spoluprácu v nasledujúcich oblastiach: výmena vo vedecko-didaktickej oblasti, vzájomné výskumné pobyty vedeckých pracovníkov, študentské praxe, príprava a realizácia spoločných vedeckých zámerov, príprava konferencií a seminárov, vydávanie vedeckých publikácií.

V roku 2006 sa začala príprava mnohostranného projektu Nationalismus und Religion in Europa, ktorý zmluvné strany (spolu s partnermi z Čiech, Poľska a Maďarska) plánujú predložiť nadácii Visegrad Fund.